

(9)

(II)

## MSZMP REFORMKÖRÖK ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSA

Szeged, 1989. május 20.

10.00 óra Nyitó plenáris ülésMTA Szegedi Biológiai Központ /SZBK/  
Szeged, Odesszai krt. 62. /Újszegert/10.45-17.00 SZEKCIÓÜLÉSEK

1. Múltunk a jelenben
2. Milyen pártot akarunk?
3. A gazdaság és a tulajdon reformja
4. Társadalmi állapotaink és a reform
5. Átmenet a demokratikus jogállamba

18.30-20.30 Záró plenáris ülés

Kérjük sziveskedjen postafordultával jelezni, melyik szekció munkájában kíván részt venni!

Címünk: MSZMP Reformkör, 6701. Szeged, Pf. 104.

A ----- számú szakció munkájában fogok részt venni!

-----  
aláírás

1-22

A tanácskozás résztvevőit INFORMÁCIÓS CSOPORT várja az alábbi helyszíneken:

- május 19-én 14.00-23.00 óráig az MSZMP Oktatási Igazgatóságon  
Szeged, Bal fasor 39/45. Telefon: /62/ 13-033
- május 20-án 8.00 órától az MTA Szegedi Biológiai Központban  
Szeged, Odesszai krt. 62. Telefon: /62/ 23-022

Mindkét helyszín Újszegeden van, közel egymáshoz. Gépkocsiparkoló az újszegedi Sportcsarnok mellett, az Oktatási Igazgatóság melletti és a Biológiai Központ mögötti utcában található.

A tanácskozásra eddig /illetve legkésőbb május 18-án délig/ bejelentkezett résztvevőknek egységesen ebédet és vacsorát biztosítunk. Költsége együttvéve 150.- Ft. Befizetése megérkezéskor az információs csoportnál.

Május 21-én vasárnap 9.30-kor szabadtéri nagygyűlést rendezünk a szegedi pártbizottsággal közösen. Ezen a reformkörü tanácskozás szóvivői ismertetik a záródokumentumot. Beszédet mond Pozsgay Imre /és esetleg más politikus is/. A nagygyűlést az érdeklődő nagyközönségnek szánjuk, nem a tanácskozás folytatása.

Aki korábbi szállásigényét módosítani akarja, az alábbi lapon értesítse a szervezőket:

----- Itt vágja le! -----

Korábban szállást nem igényeltem. Ezennel bejelentem: szállást kérek május 20-án éjszakára.

NÉV /olvashatóan!/: \_\_\_\_\_

Telefonszám: \_\_\_\_\_

Melyik reformkör? \_\_\_\_\_

[339-45-25]

1056/1690

57632

1795500

## MSZMP REFORMKÖRÖK ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSA

Szeged 1989. május 20.

### A REFORMKÖRI MOZGALOM PLATFORMJA

(Tervezet)

Szegeden 1989. május 20-án az MSZMP tagok több mint száz reformkörének 440 képviselője öt szekcióban eszmecserét folytatott egy közös platform-tervezet kimunkálása céljából. Valamennyi szekció írásba foglalta javaslatait. Ezek alapján készült az alábbi dokumentum, amelyet ezúton nyilvánosságra hozunk, a reformkörökben és az MSZMP egész tagsága körében további vitára bocsátunk.

A tanácskozás résztvevői kinyilvánították szándékukat, hogy e platformtervezetet alapulvéve a következő hónapokban szorosan együttműködnek egy részletesebb reformprogram pártkongresszust megelőző kimunkálásában.

#### I.

Mai összetett válságunk annak az ázsiai típusú despotikus posztsztálinista rendszernek a válsága, amely Magyarországon 1948 után épült ki, majd az 1956 utáni számos elmozdulás, finomítás, reformtörekvés és átmeneti siker ellenére ma már működésképtelen. A rendszer lebontása, demokratikus és szocialista irányultságú meghaladása szükséges és sürgető.

A reformkörök mind a múlt terhétől való megszabadulás, mind a párt megreformálása, mind a válság leküzdése érdekében elvetik az ideológiai dogmákat, a pragmatizmus öncélúságát.

2-55

Javasolják egy olyan ideológiai koncepció kimunkálását, amely tartalmazza az európai és a magyar progresszió, a szocialista mozgalmak mellett a polgári radikalizmus, liberálisizmus és a népi mozgalom időtálló értékeit is.

Módszeresen felül kell vizsgálni az 1956 novembere óta született ideológiai határozatokat. Rehabilitálni kell mindazokat, akiket e határozatok szellemében hátrány ért.

Az MSZMP reformköreinek országos tanácskozása a múlt kritikus felülvizsgálatakor szükségesnek tartja megerősíteni, hogy a magyar külpolitika ragaszkodjon az ENSZ alapokmányához, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet helsinki záróokmányához. Nincs egyetlen olyan nemzetközi politikai törekvésünk sem, amely ellenkezne ezeknek az okmányoknak a betűjével és szellemével. Fontosnak tartjuk, hogy hazánk megkülönböztetett jó viszonyra törekedjen szomszédaival, külön is azokkal, amelyekkel közös politikai, katonai szövetség tagja.

Bízunk abban, hogy törekvéseinknek senki sem tulajdonít szándékunktól idegen tartalmat. A szembenálló katonai tömbök egyidejű felszámolásával párhuzamosan - vagy megfelelő nagyhatalmi garanciák megléte esetén - támogatjuk hazánk semlegességét.

## II.

Az emberek aggódva látják az ország helyzetének romlását. A válság hatásai sújtják a társadalom minden területét, nyomasztó terheket raknak a lakosság egyes rétegeire, különösen a pályakezdő, családalapító fiatalok, a nyugdíjasok, a többgyermekesek és más hátrányos helyzetűek



vállára. Súlyosbítja a helyzetet az eluralkodó politikai és erkölcsi válság, a kiúttalanság érzete. A lakosság romló egészségi állapota, az életkor csökkenése, a halálozási mutatók növekedése, a természeti környezet felelőtlen pusztítása, az elavult oktatáspolitikai és az elhanyagolt településpolitika kérdésessé teszi a nemzet jövőjét.

A kialakult helyzetért az MSZMP-t - ezen belül döntően a nemzeti sorskérdések, a régóta mutatkozó figyelmeztető jelek iránt érzéketlen politikai vezetőket - súlyos felelősség terheli. A pártállam, a kialakult gazdasági, politikai, társadalmi berendezkedés a vezetők személyétől függetlenül is magában hordta a struktúra működésképtelenné válásának, az 1948 utáni modell válságba jutásának szükségszerűségét.

A politikai reform és benne az MSZMP átalakítása nem járhat sikerrel, ha elszakad a társadalom tagjainak mindennapi életét egyre nehezebbé, kilátástalanabbá tevő folyamatoktól. Kudarcra ítélt minden olyan törekvés, amely a makrostruktúra egészét az egyes alrendszerek egyidejű, átfogó reformja nélkül kívánná korszerűsíteni. A válságból kivezető utat a modell egészére kiterjedő, rendszerszemléletű reformprogram kidolgozása és következetes megvalósítása garantálhatja, amely átfogja a társadalom minden szféráját, a gazdaságot, a politikát, a kultúrát, az infrastruktúrát, az élet- és gondolkodásmódot, a makro- és mikrostruktúrát egyaránt. A struktúraváltással növekednek a társadalmon belüli feszültségek, nagyobb lesz a leszakadó rétegek gondja. Ezek kezelésére konkrét elképzelések kellenek.

A párt "vonuljon ki" az államból, az államigazgatást szakemberek végezzék. Történjen meg a népképviselő és az államigazgatás elkülönítése. Átfogó közigazgatási reform szükséges. Az állam vonuljon vissza saját illetékességi körébe. Szűnjön meg a társadalmi szféra egészét átfogó állami ellenőrzés és beavatkozás.

A kultúra és az infrastruktúra költségeinek biztosításánál meg kell szüntetni a rendkívül sok kárt okozó maradékelv érvényesítését. Véget kell vetni a hamis ideológiai elvek alapján évtizedeken keresztül folytatott értelmiségellenes politikának. Biztosítani kell a tudomány, a kultúra és a művészet autonómiáját, a szellemi szabadságot.

Jelenlegi válságunknak fontos része az értékválság, az értékhiány. A párt kötelezze el magát a következő emberi, társadalmi alapértékek mellett: az egyén szabadsága, a demokrácia, a nyilvánosság, a szociális biztonság, a család, az egészség, a teljesítmény, a tudás, az egészséges környezet. Az MSZMP eddigi gyakorlatában többnyire figyelmen kívül hagyta az ökológia szempontjait. Politikájának képezze fontos részét az emberi lét biztosítására, a természet egyensúlyának fenntartására, a környezet védelmére való törekvés.

El kell távolítani az egyéni és közösségi autonómiát, a civil társadalom újraszerveződését és az öngazgatás kibontakozását gátló jogi és más akadályokat. Különösen támogatni kell az önkormányzati formák létrejöttét, megerősödését.

Az MSZMP-nek az egyetemes emberi érdekek és a nemzeti szempontok jegyében kell újragondolnia az internacionalizmus, a nemzetközi szolidaritás korábbi elveit és gyakorlatát. Nemzeti alapra kell helyezkednie, döntéseinek mozgatórugójává a nemzet érdeke váljon.

Az MSZMP-nek felelősséget kell vállalnia a határainkon túl élő magyarság és a hazánkban élő kisebbségek sorsának alakulásáért.

Az MSZMP reformkörei hitet tesznek az európai "közös ház"

megteremtésének gondolta mellett, szorgalmazták a Duna-medencében élő népek egymásra találását.

### III.

A gazdasági reform elvi alapjait a következőkben látjuk:

1. Reformálni csak működőképes rendszert lehet. A jelenlegi nem az. Rendszerváltásra van szükség.
2. Föl kell lépni a teljes ellehetetlenüléssel és az annak keretei közötti hatalomátvételt célzó - nyílt vagy rejtett - törekvésekkel szemben.
3. A politikai demokrácia és szabadság alapja a gazdasági demokrácia, amely az "államigazgatási tulajdon" alapzatán nem hozható létre. Valódi tulajdonosok kellene.
4. Gazdaságunkat nem lehet felülről, az állami bürokrácia által kidolgozott reformcsomagok révén dinamizálni. Az egyén és az általa átlátható közösségek közvetlen érdekeire kell támaszkodni.

A magyar gazdaság elhúzódó és egyre mélyülő válságának alaptényezője a jelenlegi merev és mozdulatlan szerkezet mellett a kibékíthetetlen ellentmondás a növekedés és az egyensúly között. A reform megtorpanása óta eltelt másfél évtized tapasztalatai bizonyítják, hogy a gazdaság növekedése vagy mesterséges dinamizálása csak az egyensúly gyors romlása, az egyensúly helyreállítása pedig legfőljebb stagnálás, sőt visszaesés mellett volt lehetséges.

Ennek a világgazdasági térvesztésünket fokozó belső leépüléssel párosuló szerencsétlen váltógazdálkodásnak a

legfőbb oka a magyar gazdaság szerkezeti alkalmazkodóképtelensége, ami mögött a piacellenes szervezeti, irányítási és tulajdonosi strukturák húzódnak meg.

Az elmúlt másfél évtizedben az elavult szerkezet korszerűsítése helyett a gazdaságpolitika már két ízben is elodázta a reformokat azzal, hogy helyettük a külső forrásbevonásra alapozott létszámnövekedést erőltette, aminek következtében viszont az ország olymértékben eladósodott, hogy ma már az eladósodás növekedésének fékezéséhez is a belföldön megtermelt jövedelem növekvő hányadát kell külföldön kihelyezni. Végleg elmúlt tehát annak lehetősége, hogy a szükséges szerkezetváltást zömmel külföldi források felhasználásával hajtsuk végre.

Alegutóbbi öt év hibás gazdaságpolitikájának ezért - a társadalom újabb áldozatainak értelmetlenné silányulása mellett - az a legfőbb kára, hogy szembeállította egymással az egyensúly és a szerkezetváltás követelményeit, ezzel kikezdte gazdaságunk fejlődésének távlatait is. Ma már sokkal nagyobb ára van a modernizációnak, mint lett volna öt évvel ezelőtt. A társadalom egyre kevésbé képes és hajlandó viselni az egyedüli esélyt jelentő szerkezetkorszerűsítés rövid távon koncentráltan jelentkező költségeit.

Meg kell próbálni a lehetetlent: a külső egyensúly helyreállítását célzó szigorú pénzügypolitika és a szerkezetváltást ösztönző vállalkozói mozgástérbővítés követelményeinek összebékítését.

A feladat nem megoldhatatlan.

Tévedés ugyanis, hogy az egyensúlyőrző pénzügyi szigor általában és elvileg ellentétes a szerkezetkorszerűsítést kikényszerítő intézményi reformokkal. A mai gazdaságpolitika



alapvető hibája nem az, hogy pénzügyi megszorításokkal él, hanem az, hogy kizárólag a bankrendszer pénzpolitikája restriktív, s ez nem kiegészíti, hanem helyettesíti a vállalkozók mozgásterét bővítő, a gazdaság rugalmasságát fokozó egyéb reformlépéseket.

A közhiedelemmel szöges ellentétben ugyanis a költségvetési politika egyáltalán nem visszafogott, hiszen az elvonásokat, adóbevételeket messze meghaladja a szélesebb értelemben vett kormányzati szektor költsége. Ráadásul a költségvetési csatornákon szinte korlátlanul kiáramló pénz éppen azokat a területeket tartja mesterségesen életben, amelyek a világpiaci szempontból hatékony szerkezetnek nem képezhetik részét.

A szocialista export és a veszteséges termelés támogatása, továbbá a soha meg nem térülő nagyberuházások - mint amilyen lett volna a nagymarosi vízlépcső - felemésztik a gazdaság összes belföldi megtakarítását, így nem marad erőforrás a hatékonyan gazdálkodó vállalatok kezdeményezésére megvalósítandó szerkezetkorszerűsítés számára.

A népgazdasági jövedelem újraelosztásának mai iránya és mechanizmusa kifejezetten szerkezetkonzerváló hatású.

A feladat nem a szigorú pénzpolitika feladása, hanem a veszteségtérítő célzatú költségvetési újraelosztás felváltása a bankok és a vállalkozók tőkepiacán megvalósuló közvetlen erőforrás-átcsoportosítással!

Ahhoz, hogy a gazdaságpolitika képes legyen összehangolni a szerkezetváltás és az egyensúlyörzés követelményeit, az alábbi területeken van egyszerre és együttesen szükség az intézményi reformok kritikus tömegére:

1) a külgazdasági politika irányainak és mechanizmusainak - mindenekelőtt a GST-együttműködés tartalmának és formáinak -

gyökeres átalakítása;

2) a hosszútávú vagyonérték növelésében érdekelt tulajdonosokat, plurális, kiegyenlített és piacerősítő hatású tulajdonszerkezetet teremtő tulajdonreform;

3) a bevételek és kiadások rugalmas együttmozgását biztosító, a humán infrastruktúra kiegyensúlyozott fejlődését garantáló, a hiányt, illetve adósságot piaci módon finanszírozó, nyilvánosan jól ellenőrizhető államháztartás létrehozása;

4) versenyző üzleti bankrendszer, modern biztosítók, befektetési társaságok és nyugdíjpénztárak, továbbá sokszínű ügynöki hálózat alkotta pénz és tőkepiac teremtése,

5) elsősorban a felzárkózást ösztönző, ugyanakkor a végleges leszakadást gátló, a társadalmi esélyegyenlőséget fokozó szociális védőháló kialakítása.

6) Gyökeres korszerűsítésre szorul a gazdasági állam is, amit az ellensúlyok egyensúlyára kell helyezni. Elválasztandó

- a gazdasági kormányzat,
- a jegybank,
- a piacvédő és erősítő intézmények és
- az állam vagyonát kezelő intézmények.

7) Meg kell szüntetni azt a mezőgazdasági politikát, amely még a komparatív előnyöket jól kihasználó, világpiaci mércével mérve is hatékony gazdálkodókat fejlődésképtelenné teszi.

A gazdasági reform kulcskérdése a tulajdonreform, mivel végső soron minden gazdasági és politikai hatalom forrása a tulajdon.

A tulajdon sorsát hosszú távon meghatározó átalakulási és

földtörvény jelenlegi tervezetei elfogadhatatlanok.

1) Az átalakulási törvény nem technikai jogszabály, hanem burkoltan megvalósítja a tulajdonreformot.

2) Az átalakulási törvényben foglalt tulajdonreform lényege, hogy ingyenesen szétosztja a társadalmi vagyont olyan személyek között, akiknek jelentős része nemhogy tulajdonosként, de még menedzserként sem bizonyította, hogy hatékonyan tud sáfárkodni ezzel a vagyonnal.

3) Az átalakulási törvény nyomán kialakuló tulajdonszerkezet végleg rögzítené a mai monopóliumokat, a piacellenes összefonódásokat és megakadályozná a valódi tőkepiac létrejöttét.

4) Az átalakulási törvényben a plurális tulajdonszerkezet szerves kifejlődésének előfeltételeit kell szabályozni.

Ennek részeként rendelkezni kell:

- az állami vállalatok és szövetkezetek társasággá való átalakulásáról,
- az állami vagyonkezelés rendszeréről,
- biztosítékokról a monopolisztikus tulajdonkoncentráció ellen,
- az önkormányzati és a társadalombiztosítási tulajdonról,
- a tőkepiac felvevőképességével párhuzamosan előrehaladó vagyonértékesítésről,
- a vagyonértékelésről.

Az állami tulajdon reformja meg kell hogy akadályozza a rendelkezési és haszonélvezeti privilégiumok átmentését (például a részvénytársasággá átalakított állami vállalatok részvényeinek az állampolgárok között valamilyen módszer szerinti, egyenlő arányban való szétosztásával).

Nem fogadható el az a javaslat, amely az állami vagyont a

kezelő tulajdonába adja.

A földtörvénynek településeink tartós létalapját kell biztosítania.

#### IV.

Az MSZMP maga is súlyos válságban van. A politikai intézményrendszer átalakítása megindult, ezzel azonban nem tart lépést az MSZMP belső átalakítása. Pártunknak jelenleg nincs megfelelő nemzeti-politikai programja, hiteles vezetése és mozgósítható tagsága.

Olyan pártot akarunk, amely politikai elveiben, szervezeti formáiban és működési rendjében kezdeményezően igazodik politikailag is tagolt társadalmunk plurális intézményrendszeréhez, a többpártrendszerű demokráciához.

Mindezek megteremtéséhez a párttagság teljes köre által demokratikusan választott küldöttek kongresszusára van szükség, melyet ez év őszére javasolunk összehívni. A kongresszus feladata nemzeti válságkezelő program kialakítása, egy mozgalmi jellegű párt alapstruktúrájának körvonalazása, az ehhez szükséges új szervezeti szabályzat kidolgozása, valamint a reformprogram következetes megvalósítására alkalmas, hiteles vezetők választása.

Az MSZMP káderpártból, osztálypártból váljon marxista elkötelezettségű, baloldali közösségi párttá, amely merít a huszadik századi szocialista mozgalmak és a polgári progresszió értékeiből. Szakítson a demokratikus centralizmussal, működését jellemezze a teljes pártdemokrácia (nyilvánosság, platformszabadság, pártszavazás, évenkénti munkakongresszus, stb.)

A tagság mozgalmi önszerveződése révén alakuljon ki a párt belső horizontális és vertikális kapcsolatrendszere, felépítése.

Szorgalmazzuk és segítjük az új típusú - a tanácsi és a parlamenti választási rendszerhez igazodó - lakóterületi pártszervezetek létrejöttét.

Szükségesnek tartjuk a párt névváltoztatását. Ebben tükröződjön a megújuló párt demokratikus szocialista jellege.

A következő értékeket kell a megújult pártnak tetteiben is vállalnia: a szolidaritás, a tisztességes munka és az abból való megélhetés lehetősége, a szociális érzékenység, az esélyegyenlőség, a társadalmi önszerveződés és demokrácia. A politikai demokráciát olyan értéknek tekintjük, amely a korábbi diktatórikus hatalomgyakorlással szemben érvényesülni engedi a tudást és a szakértelmet.

Csak a párton belüli teljes nyilvánosság teszi lehetővé a párt átalakulásának megkezdését és a tagságnak a döntési folyamatokban való érdemi részvételét. A párton belüli áramlatok nyilvánosságát biztosítja a Platform című újság folyamatos megjelentetése.

A megújult párt alapvető feladatának tartjuk a demokratikus jogállamiságba történő békés átmenet elősegítését, annak határozott kijelentését, és biztosítását, hogy sem a hatalom megszerzéséhez, sem a hatalom megtartásához nem alkalmaz erőszakot. Ennek érdekében nyitott minden felelős társadalmi, politikai szervezettel történő együttműködésre, nemcsak a központi, hanem a helyi szervezetek szintjén is.



V.

A jelenlegi válsághelyzetből hazánkat csak egy társadalmi kiegyezés mozdíthatja ki. Mindenkinek érdeke, hogy ez a kiegyezés egy demokratikus jogállamba vezető átmenetet szolgáltasson és ez az átmenet békés legyen. Minden politikai erőnek felelősséget kell vállalnia a példa nélkül álló történelmi vállalkozás sikerre vitelében. Természetesnek tartjuk, hogy a fő felelősséget az MSZMP-nek kell vállalnia, amelynek 40 évnyi kormányzása a társadalmat a jelenlegi válságba juttatta. A felelősségből adódó feladatokat csak egy gyökeresen megújult párt képes ellátni.

A szükséges fordulatot két lépcsőben képzeljük el: a hatalom megosztásában, majd a megosztott hatalom társadalmasításában.

A/1. Minimális konszenzust kell teremteni a gazdasági összeomlás, az anarchia, az erőszakos visszarendezés, a jelenlegi patthelyzet állandósulásának elkerülése érdekében. E veszélyek megszüntetésének legfőbb eszköze a hatalom megosztása.

2. A hatalom képviselőinek - szakítva eddigi halogató taktikájukkal - azonnal érdemi tárgyalásokat kell kezdeniük az Ellenzéki Kerekasztal képviselőivel. Felszólítjuk az MSZMP Központi Bizottságát, hogy legközelebbi ülésén hozzon ilyen értelmű határozatot. A tárgyalásokkal hiteles, a társadalom bizalmát élvező politikusokat bízson meg.

Ha a Központi Bizottság ennek a felszólításnak nem tesz eleget, akkor szükségesnek tartjuk, hogy a hatalom nevében a kormány vagy a parlament tárgyaljon.

3. E tárgyalások során megegyezésre kell jutni a demokratikus átmenet feltételeit megteremtő sarkalatos törvényekről: a pártokról, a sajtóról, a választójogról, a büntetőtörvénykönyv módosításáról, a köztársasági elnöki intézményről, az alkotmánybíróságról, a népszavazásról és a biztonság kérdéseiről szóló törvényekről. Meg kell egyezni a köztársasági elnöki posztra jelölendő személyek köréről, a választások időpontjáról és rendjéről, továbbá az MSZMP vagyonának megosztásáról, a szerveződő pártok működési feltételeinek megteremtéséről.

4. A tárgyaló felek kölcsönösen vállaljanak kötelezettséget arra, hogy lemondanak az erőszak alkalmazásáról, az azzal való fenyegetésről, és szervezetileg is fellépnek minden olyan irányzat ellen, amely az erőszak alkalmazását nem utasítja el. Vállaljanak kötelezettséget arra is, hogy a tárgyalások során kiegyezésre, nem pedig egymás politikai lejáratására törekszenek. Külön kérjük a demokratikus ellenzéket, hogy az utóbbi időben örvendetes módon reformirányba elmozdult kormány iránt a tevékenységéhez szükséges lojalitást biztosítsa.

5. Javasoljuk, hogy a reformkörök minden szinten vegyék föl a kapcsolatot az Ellenzéki Kerekasztal helyi képviselőivel. A koalíciót is alulról! Üdvözljük a Tolna megyei pártbizottság azon lépését, hogy tárgyalásokat kezdett a helyi demokratikus ellenzék képviselőivel. Felhívjuk az MSZMP regionális helyi szervezeteit a példa követésére.

6. Támogatjuk azt a javaslatot, hogy gazdasági és szociálpolitikai kérdésekről a különböző szakszervezetek és érdekvédelmi szervezetek bevonásával többoldalú tárgyalások kezdődjenek.

8.) Miközben az említett tárgyalások haladéktalan megindítását szükségesnek tartjuk, le kell szögeznünk: a mai magyar társadalom politikai erővonalait nem kizárólag a hatalomhoz való viszony határozza meg. Ugy gondoljuk, a társadalom széles rétegei egyaránt érdekeltek a jelenlegi társadalmi-gazdasági modell radikális megváltoztatásában. Az új modell alapvető értékeiben is jó eséllyel alakítható ki közmegegyezés. Ilyen értékeknek tartjuk a tulajdonformák sokszínűségének talaján létrejövő hatékony piacgazdaságot, az egyéni és a kollektív szabadságjogokat, a többpártrendszer keretei között biztosított népszuverenitást, az öngazgató és autonóm civil társadalmat, a leszakadó társadalmi rétegek iránti szolidaritást.

Ezen értékek mentén hosszú távon széles társadalmi koalíció alakulhat ki, amelynek első lépéseként kezdeményezzük a fordulatban érdekelt valamennyi politikai erő műhelybeszélgetéseit, függetlenül attól, hogy ezek mely politikai szervezethez tartoznak. E beszélgetések is járuljanak hozzá ahhoz a széles nemzeti közmegegyezéshez, amelyen az ország új alkotmányának alapulnia kell.

S z e g e d , 1989. május 20.

Az országos tanácskozás  
szerkesztő bizottsága

NYILATKOZAT

Nagy Imre, a Magyar Szocialista Munkáspárt alapító tagja, az ország 1956-os törvényes miniszterelnöke politikai koncepció per áldozata lett. Az MSZMP reformköreinek országos tanácskozása a felösök helyett megköveti a hozzátartozókat, egyúttal javasolja, hogy az MSZMP Központi Bizottsága még a június 16-ai gyászszeretartás előtt ebben a szellemben foglaljon állást.

A reformkörök képviselői részt kívánnak venni Nagy Imre és társai temetésén és kérik a szeretartás szervezőit, hogy helyezhessék el a síron koszorúikat.

S z e g e d , 1989. május 20.

MSZMP reformkörök országos tanácskozása

## FELHÍVÁS

Az MSZMP reformköreinek szegedi országos tanácskozása felhívja a reformköröket, hogy gyűjtsenek aláírásokat környezetük párttagjai körében pártértekezlet helyett pártkongresszus összehívásának támogatására. Kérjék a párttagokat, hogy nevük és párttagsági könyvük számának feltüntetésével követeljék: öszre hívjanak össze pártkongresszust, amelynek küldötteit a tagság demokratikusan, platformok alapján, alulról felfelé válassza meg.

S z e g e d , 1989. május 20.

MSZMP reformkörök országos tanácskozása

(II)  
N.B.

Nyilatkozat  
/ A Budapesti Reformkör javaslata/ a szegedi tanácskozáson  
(1989. május 20)

- 1./ Az MSZMP Reformköreinek 1989. május 20-21-én Szegeden tartott tanácskozásán 110 reformkör 400 képviselője elfogadta az MSZMP reformszárnyának politikai platformját. A reformszárny az MSZMP-en belüli, e platform köré szerveződő mozgalom.
- 2./ Elutasítjuk az 1990-ben esedékes választások idejének megrendezését. Ha egy ilyen választáson az MSZMP csupán az ellenzék felkészületlensége miatt aratna győzelmet, az a pártvezetés jelenlegi ellentmondásos, tisztázatlan politikai irányvonalát konzerválná, nehezítve ezzel az MSZMP megújulását.
- 3./ Javasoljuk, hogy az MSZMP XIV. Kongresszusára 1989. novemberében kerüljön sor. E helyett egy pártértékező korábbi időpontra való összehívását olyan törekvésnek értékelnénk, amellyel a pártvezetés elébe kíván vágni a reformszárny megszerveződésének, és így akar vereséget mérni rá. E törekvés sikere megítélésünk szerint az MSZMP súlyos választási vereségét vetítené előre.
- 4./ Feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a kongresszusra a vezetés minden szinten való teljes megújításával kerüljön sor. Követeljük, hogy a kongresszusi küldöttek választása az alábbi elvek érvényesítésével történjék:
  - a küldötteket a párttagság közvetlenül válassza,
  - a választás lakóhely szerint, létszámarányosan, döntően az országgyűlési választókerületekhez kötődően történjék,
  - a jelöltek közül a tagság az általuk képviselt politikai platform alapján választhasson, melynek ismertetésére, népszerűsítésére a jelöltek azonos lehetőséget kapjanak.

A tanácskozás javaslatot dolgozott ki egy, a fenti elveket érvényesítő választási rendszerre. A reformszárny egy ilyen módon összeülő kongresszuson platformja, és annak alapján kidolgozandó politikai programja érvényesítésére többségi, vezetős szerepre törekszik, kijelentve, hogy a kisebbség jogait szigorúan tiszteltben kívánja tartani.

- 5./ Felhívjuk az MSZMP tagjait, ismerkedjenek meg platformunkkal, csatlakozzanak hozzá, lakóhelyükön alakítsanak reformköröket, reform-alapszervezeteket és tevékenységükkel helyi, és országos politikai kérdésekben való állásfoglalásaikkal igyekezzenek a helyi pártszervek, szervezetek többségét megnyerni.



- 6./ A kongresszus a párt vezető testületeinek megújítása mellett fogadja el a párt új működési szabályzatát és választási programját. A vezetőtestületek összetételére nézve azt az elképzelést, hogy a KB többségét a megyei pártszervek delegálják, az oligarchia hatalmának átmentésére irányuló törekvésnek tekintjük. A választási program foglaljon egyértelműen állást a piacgazdálkodás mellett, számolva annak negatív konzekvenciáival is és felkészülve ezek kezelésére, továbbá a parlamenti demokrácia mellett. A kongresszus nyilvánítsa ki, hogy a párt e programmal jelentős választói támogatásra számít, amelynek birtokában koalíciós kormányzásra törekszik, de amelyn elmaradása esetén nem törekszik hatalmát adminisztratív-erőszakos eszközökkel fenntartani.
- 7./ Megítélésünk szerint a KB-nak még a kongresszus előtt fel kell mentenie mindazon tagjait, akik személyükben kötődnek az elmúlt időszakban követett, az országot másodszor is válságban juttató, illetve abból kivezetni nem tudó politikához, hogy a kongresszust egy ily módon megújult KB készíthesse elő.

11

Az Ellenzéki Kerekasztalt alkotó  
nyolc szervezetnek

B u d a p e s t .

Kedves Barátaink!

Az MSZMP budapesti reformköre is elismeréssel vette tudomásul azt az érdeklődést, amelyet az Ellenzéki Kerekasztalt alkotó nyolc szervezet tanúsított a reformkörök első országos tanácskozásának.

E tanácskozás ajánlásainak értelmében fordulunk a reformköri mozgalommal dialógust folytatni kívánó Barátainkhoz azzal a javaslattal, hogy minél előbb szervezzünk közös "műhely-beszélgetéseket" a demokratikus jogállamba való békés átmenet lehetőségeiről, a közösen kialakítandó új társadalmi modell alapvető értékeiről, amely dialógusra a széles társadalmi közmegegyezés kimunkálása, a magyar nemzet boldogulása érdekében oly nagy szükség van.

Kérjük Önöket vegyék fel az MSZMP budapesti reformkörével a kapcsolatot a dialógus megkezdése részleteinek megbeszélése érdekében.

Együttal mi is megküldjük a szegedi tanácskozás plenáris ülése által jóváhagyott állásfoglalást, amelyet az Önök levelére válaszul fogadtunk el.

Budapest, 1989 május 22.

Üdvözlettel:

Az MSZMP budapesti reform-  
köre szervezőbizottságának  
megbízásából -

Cím: Novák Zoltán

Novák Zoltán  
az országos tanácskozás 5.  
szekciójának elnöke

7-25